

Korkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittäminen - toimenpiteet 2017-2020

IH 22.8.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Taustaa

- Tulossopimuksissa sovittu, että pitkäkestoista valmentautumisesta edellyttävistä pääsykokeista luovutaan 2018 mennessä
- Todistusten hyödyntämistä pohdittu työryhmissä
 - Valmiina valintoihin I – ylioppilastutkinto
 - Valmiina valintoihin II – ammatilliset tutkinnot
- Työryhmäraporttien ja niihin saatujen lausuntojen perusteella laadittu **ehdotus toimenpiteiksi**
- Ensimmäiseen luonnokseen pyydettiin kirjalliset kommentit. Luonnosta käsiteltiin korkeakoulujen johdon edustajien kanssa 12.6.
- Ehdotusta muokattiin kommenttien ja keskustelun mukaan, hyväksyttiin eilen

Mikä muuttuu?

- **2018 mennessä**

- Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ottavat käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista.

- **2020 mennessä**

- Todistusvalinnasta pääasiallinen väylä korkeakoulutukseen ylioppilastutkinnon arvosanojen ja ammatillisen perustutkinnon arvosanojen perusteella. Todistusvalinnalla täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville.
- Luovutaan yhteispistevalinnasta, jossa valinta perustuu sekä todistukseen että pääsykokeeseen
- Todistusvalinnan lisäksi valintakokeita niille, joita ei voida valita todistuksen perusteella. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut kehittävät yhä yhteisempiä, useilla aloilla käytettäviä valintamenettelyjä, joissa arvioidaan valmiuksia ja kyvykkyyttä korkeakouluopintoihin, mutta ei korkeakouluopintojen sisältöjä.
- Korkeakoulut kehittävät korkeakouluissa jo opiskelevien mahdollisuuksia vaihtaa alaa tai korkeakoulua opintojen aikana, ns. siirto-opiskelijoiden valinnalla.
- Lisäksi kehitetään tutkinnon jo suorittaneille reittejä uusiin korkeakouluopintoihin.
- Korkeakouluopintoihin valitaan nykyistä enemmän opiskelijoita avoimessa korkeakoulussa suoritettujen opintojen perusteella

Nykytila (s2016, yliopistot)

Todistusvalinnat

15% yhteishaun
paikoista (s2016)

Yhteispistevalinta

Pääsykokeesta ja todistuksesta saatavat
yhteispisteet

49% yhteishaun
paikoista (s2016)

**Ensimmäistä paikkaa hakeville
varattavat paikat**

Pelkkä pääsykoe

34% yhteishaun
paikoista (s2016)

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Tavoite

Todistusvalinnat

- Ylioppilastutkinto
- Soveltuva ammatillinen tutkinto

*Ensimmäistä paikkaa hakeville
varattavat paikat*

Pääsykoe tai vastaava

- Useiden alojen yhteiset kokeet

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Nykytila (s2016, yliopistot)

Todistusvalinnat

15% yhteishaun paikoista (s2016)

Yhteispistevalinta

Pääsykokeesta ja todistuksesta saatavat yhteispisteet

49% yhteishaun paikoista (s2016)

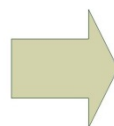
Ensimmäistä paikkaa hakeville varattavat paikat

Pelkkä pääsykoe

34% yhteishaun paikoista (s2016)

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Tavoite

Todistusvalinnat

- Ylioppilastutkinto
- Soveltuva ammatillinen tutkinto

Ensimmäistä paikkaa hakeville varattavat paikat

Pääsykoe tai vastaava

- Useiden alojen yhteiset kokeet

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Nykytila (s.2016 AMK)

Todistusvalinnat

0,2% yhteishaun paikoista (s2016)

Yhteispistevalinta

Pääsykokeesta ja todistuksesta saatavat yhteispisteet

31% yhteishaun paikoista (s2016)

Pelkkä pääsykoe

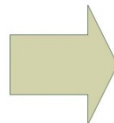
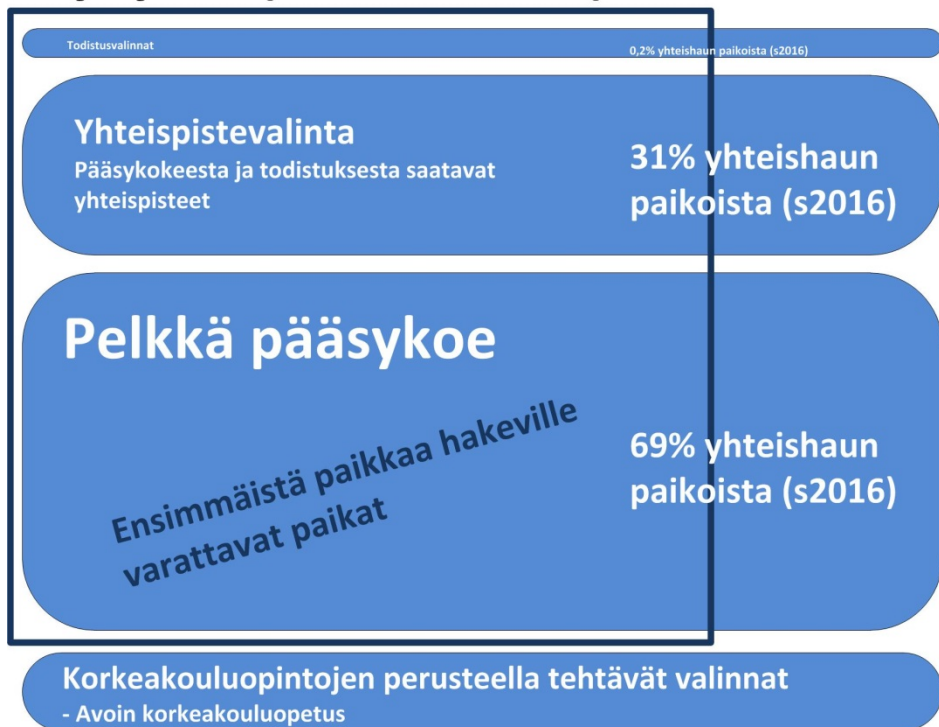
Ensimmäistä paikkaa hakeville varattavat paikat

69% yhteishaun paikoista (s2016)

Korkeakouluopintojen perusteella tehtävät valinnat

- Avoin korkeakouluopetus

Nykytila (s.2016 AMK)

Tavoite

Toimenpiteet

1. *Tulossopimusten 2017-2020 mukaisesti yliopistot ja ammattikorkeakoulut ottavat vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista. Ammattikorkeakoulut käyttävät yleisesti jo nyt tällaisia valintamenettelyjä.*
2. *Vuoteen 2020 mennessä korkeakoulut uudistavat opiskelijavalintojaan siten, todistusvalinta on pääasiallinen väylä korkeakoulutukseen Korkeakoulut tiedottavat viimeistään elokuussa 2018 todistusvalinnan käyttöönotosta ja siinä käytettävistä valintaperusteista.*
 - a) *Nykyinen yhteispistevalinta, jossa valinta perustuu sekä todistukseen että pääsykokeeseen, korvataan todistusvalinnalla sekä yliopistoissa että ammattikorkeakouluissa.*
 - b) *Korkeakoulut ratkaisevat kunkin koulutuksen osalta valitaanko todistusten perusteella*
 - i. *ylioppilastutkinnon suorittaneita, vai*
 - ii. *ylioppilastutkinnon suorittaneita ja soveltuvan ammatillisen tutkinnon suorittaneita.*
3. *Todistusvalinnalla täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville. Korkeakoulut kehittävät siirto-opiskelijoiden valintaa edelleen alan vaihtajien tarpeisiin. Lisäksi kehitetään tutkinnon jo suorittaneiden reittejä uusiin korkeakouluopintoihin.*

4. *Todistusvalinnan lisäksi järjestetään valintakokeita niille, joita ei voida valita todistuksen perusteella*
 - a) *Tähän tarkoitukseen yliopistot ja ammattikorkeakoulut kehittävät yhä yhteisempiä, useilla aloilla käytettäviä valintamenettelyjä, joissa arvioidaan valmiuksia ja kyvykkyyttä korkeakouluopintoihin, mutta ei korkeakouluopintojen sisältöjä. Valintamenettelyt ovat sellaisia, että niihin ei voi valmentautua.*
 - b) *Todistusvalinnassa valituille tai pääsykokeen osana voidaan lisäksi järjestää soveltuvuuskoe, jos se on kyseisessä koulutuksessa tutkimustiedon pohjalta perusteltua.*
5. *Lisäksi korkeakoulut valitsevat opiskelijoita avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettujen opintojen perusteella.*
6. *Korkeakoulut tekevät valintaperusteita koskevat päätökset siten, että erityisesti todistusten hyödyntämisen osalta valintaperusteet ovat toisen asteen opinnot aloittavien tiedossa. Korkeakoulut tiedottavat tulevien vuosien valintaperusteista opintopolku.fi -palvelun kautta.*
7. *Yliopistot ja ammattikorkeakoulut valmistelevat vuoden 2017 aikana suositukset ylioppilastutkinnon yhteisiksi pisteytysmalleiksi todistusvalinnoissa yhdessä Ylioppilastutkintolautakunnan kanssa.*
8. *Opetus- ja kulttuuriministeriö muuttaa ammatillisten perustutkintojen arviointiasteikon 5-portaiseksi (1–5). Opetushallitus ja korkeakoulut valmistelevat yhdessä ohjeet ja suositukset vuonna 1999 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti ja tämän jälkeen suoritettujen ammatillisten perustutkintojen arvosanojen vertailusta sekä todistusten ja niiden liitteiden tulkinnasta.*

hakijat ja paikan vastaanottaneet 2016 (kevät + syksy, I sykli)

YO läpäisy, 2005/06, I syklistä aloittaneet

AMK läpäisy, 2009/10 aloittaneet, ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus (7v läpäisy, 2007/08 aloittaneet)

				AMK 55%	AMK 67%
Yhteensä	158 805	51 408	3,1	YO 48%	YO 64%
OKM ohjauksen ala, sektori	Ensisijaiset hakijat	Paikan vastaanottaneet	Ensisijaisia hakijoita per paika	läpäisy AMK 5v, YO 7v	läpäisy AMK 7v, YO 9v
Terveys- ja hyvinvointialat AMK	43 008	10 738	4,0	72 %	78 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, AMK	17 681	6 969	2,5	57 %	73 %
Tekniikan alat AMK	14 228	7 187	2,0	42 %	61 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, YO	13 722	2 811	4,9	61 %	75 %
Yhteiskunnalliset alat YO	9 059	1 831	4,9	50 %	65 %
Kasvatustieteet YO	7 689	2 196	3,5	72 %	80 %
Lääketieteet YO	7 413	944	7,9	81 %	93 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne AMK	7 110	3 198	2,2	34 %	50 %
Humanistiset alat YO	6 631	2 355	2,8	39 %	59 %
Palvelualat AMK	6 432	2 292	2,8	54 %	67 %
Taiteet ja kulttuurialat AMK	6 066	1 599	3,8	56 %	71 %
Taiteet ja kulttuurialat YO	5 139	636	8,1	47 %	64 %
Tekniikan alat YO	3 609	2 214	1,6	37 %	61 %
Luonnontieteet YO	3 236	2 037	1,6	35 %	55 %
Terveys- ja hyvinvointialat YO	3 077	744	4,1	80 %	83 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne YO	2 470	1 295	1,9	24 %	38 %
Palvelualat YO	1 788	287	6,2	59 %	68 %
Maa- ja metsätalousalat AMK	1 493	795	1,9	43 %	59 %
Lääketieteet AMK	1 400	186	7,5	70 %	71 %
Maa- ja metsätalousalat YO	1 215	362	3,4	39 %	60 %
Kasvatustieteet AMK	585	303	1,9	56 %	73 %
Yhteiskunnalliset alat AMK	341	130	2,6	64 %	68 %
Humanistiset alat AMK	250	112	2,2	65 %	67 %
Luonnontieteet AMK	119	51	2,3	43 %	56 %

hakijat ja paikan vastaanottaneet 2016 (kevät + syksy, I sykli)

YO läpäisy, 2005/06, I syklistä aloittaneet

AMK läpäisy, 2009/10 aloittaneet, ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus (7v läpäisy, 2007/08 aloittaneet)

				AMK 55%	AMK 67%
Yhteensä	158 805	51 408	3,1	YO 48%	YO 64%
OKM ohjauksen ala, sektori	Ensisijaiset hakijat	Paikan vastaanottaneet	Ensisijaisia hakijoita per paika	läpäisy AMK 5v, YO 7v	läpäisy AMK 7v, YO 9v
Terveys- ja hyvinvointialat AMK	43 008	10 738	4,0	72 %	78 %
Tekniikan alat AMK	14 228	7 187	2,0	42 %	61 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, AMK	17 681	6 969	2,5	57 %	73 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne AMK	7 110	3 198	2,2	34 %	50 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, YO	13 722	2 811	4,9	61 %	75 %
Humanistiset alat YO	6 631	2 355	2,8	39 %	59 %
Palvelualat AMK	6 432	2 292	2,8	54 %	67 %
Tekniikan alat YO	3 609	2 214	1,6	37 %	61 %
Kasvatusalat YO	7 689	2 196	3,5	72 %	80 %
Luonnontieteet YO	3 236	2 037	1,6	35 %	55 %
Yhteiskunnalliset alat YO	9 059	1 831	4,9	50 %	65 %
Taiteet ja kulttuurialat AMK	6 066	1 599	3,8	56 %	71 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne YO	2 470	1 295	1,9	24 %	38 %
Lääketieteet YO	7 413	944	7,9	81 %	93 %
Maa- ja metsätalousalat AMK	1 493	795	1,9	43 %	59 %
Terveys- ja hyvinvointialat YO	3 077	744	4,1	80 %	83 %
Taiteet ja kulttuurialat YO	5 139	636	8,1	47 %	64 %
Maa- ja metsätalousalat YO	1 215	362	3,4	39 %	60 %
Kasvatusalat AMK	585	303	1,9	56 %	73 %
Palvelualat YO	1 788	287	6,2	59 %	68 %
Lääketieteet AMK	1 400	186	7,5	70 %	71 %
Yhteiskunnalliset alat AMK	341	130	2,6	64 %	68 %
Humanistiset alat AMK	250	112	2,2	65 %	67 %
Luonnontieteet AMK	119	51	2,3	43 %	56 %

hakijat ja paikan vastaanottaneet 2016 (kevät + syksy, I sykli)

YO läpäisy, 2005/06, I syklistä aloittaneet

AMK läpäisy, 2009/10 aloittaneet, ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus (7v läpäisy, 2007/08 aloittaneet)

				AMK 55%	AMK 67%
Yhteensä	158 805	51 408	3,1	YO 48%	YO 64%
OKM ohjauksen ala, sektori	Ensisijaiset hakijat	Paikan vastaanottaneet	Ensisijaisia hakijoita per paika	läpäisy AMK 5v, YO 7v	läpäisy AMK 7v, YO 9v
Taiteet ja kulttuurialat YO	5 139	636	8,1	47 %	64 %
Lääketieteet YO	7 413	944	7,9	81 %	93 %
Lääketieteet AMK	1 400	186	7,5	70 %	71 %
Palvelualat YO	1 788	287	6,2	59 %	68 %
Yhteiskunnalliset alat YO	9 059	1 831	4,9	50 %	65 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, YO	13 722	2 811	4,9	61 %	75 %
Terveys- ja hyvinvointialat YO	3 077	744	4,1	80 %	83 %
Terveys- ja hyvinvointialat AMK	43 008	10 738	4,0	72 %	78 %
Taiteet ja kulttuurialat AMK	6 066	1 599	3,8	56 %	71 %
Kasvatusalat YO	7 689	2 196	3,5	72 %	80 %
Maa- ja metsätalousalat YO	1 215	362	3,4	39 %	60 %
Humanistiset alat YO	6 631	2 355	2,8	39 %	59 %
Palvelualat AMK	6 432	2 292	2,8	54 %	67 %
Yhteiskunnalliset alat AMK	341	130	2,6	64 %	68 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, AMK	17 681	6 969	2,5	57 %	73 %
Luonnontieteet AMK	119	51	2,3	43 %	56 %
Humanistiset alat AMK	250	112	2,2	65 %	67 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne AMK	7 110	3 198	2,2	34 %	50 %
Tekniikan alat AMK	14 228	7 187	2,0	42 %	61 %
Kasvatusalat AMK	585	303	1,9	56 %	73 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne YO	2 470	1 295	1,9	24 %	38 %
Maa- ja metsätalousalat AMK	1 493	795	1,9	43 %	59 %
Tekniikan alat YO	3 609	2 214	1,6	37 %	61 %
Luonnontieteet YO	3 236	2 037	1,6	35 %	55 %

hakijat ja paikan vastaanottaneet 2016 (kevät + syksy, I sykli)

YO läpäisy, 2005/06, I syklistä aloittaneet

AMK läpäisy, 2009/10 aloittaneet, ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus (7v läpäisy, 2007/08 aloittaneet)

				AMK 55%	AMK 67%
Yhteensä	158 805	51 408	3,1	YO 48%	YO 64%
OKM ohjauksen ala, sektori	Ensisijaiset hakijat	Paikan vastaanottaneet	Ensisijaisia hakijoita per paika	läpäisy AMK 5v, YO 7v	läpäisy AMK 7v, YO 9v
Lääketieteet YO	7 413	944	7,9	81 %	93 %
Terveys- ja hyvinvointialat YO	3 077	744	4,1	80 %	83 %
Terveys- ja hyvinvointialat AMK	43 008	10 738	4,0	72 %	78 %
Kasvatusalat YO	7 689	2 196	3,5	72 %	80 %
Lääketieteet AMK	1 400	186	7,5	70 %	71 %
Humanistiset alat AMK	250	112	2,2	65 %	67 %
Yhteiskunnalliset alat AMK	341	130	2,6	64 %	68 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, YO	13 722	2 811	4,9	61 %	75 %
Palvelualat YO	1 788	287	6,2	59 %	68 %
Kauppa, hallinto ja oikeustieteet, AMK	17 681	6 969	2,5	57 %	73 %
Kasvatusalat AMK	585	303	1,9	56 %	73 %
Taiteet ja kulttuurialat AMK	6 066	1 599	3,8	56 %	71 %
Palvelualat AMK	6 432	2 292	2,8	54 %	67 %
Yhteiskunnalliset alat YO	9 059	1 831	4,9	50 %	65 %
Taiteet ja kulttuurialat YO	5 139	636	8,1	47 %	64 %
Luonnontieteet AMK	119	51	2,3	43 %	56 %
Maa- ja metsätalousalat AMK	1 493	795	1,9	43 %	59 %
Tekniikan alat AMK	14 228	7 187	2,0	42 %	61 %
Humanistiset alat YO	6 631	2 355	2,8	39 %	59 %
Maa- ja metsätalousalat YO	1 215	362	3,4	39 %	60 %
Tekniikan alat YO	3 609	2 214	1,6	37 %	61 %
Luonnontieteet YO	3 236	2 037	1,6	35 %	55 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne AMK	7 110	3 198	2,2	34 %	50 %
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne YO	2 470	1 295	1,9	24 %	38 %